

DŽULIJA FINI, AMBASADORKA AUSTRALIJE U SRBIJI

Želimo da razvijamo bazične projekte

Kada su žene aktivne u društvu i aktivne u ekonomskom pogledu, svi imaju koristi od toga i zato smatram da razvoj ženskog preduzetništva počinje upravo rušenjem barijera i prevazilaženjem diskriminacije. Srbija treba da radi na osnaživanju žena a uporedo sa tim da razvija inovacije i preduzetništvo

Mislim da razvoj ženskog preduzetništva počinje rušenjem barijera i prevazilaženjem diskriminacije žena. Mi u Australiji smatramo da osnaživanje žena nije nešto što bi trebalo raditi samo zbog poštovanja i unapređenja ljudskih prava, već takve aktivnosti imaju uticaja i u ekonomskom smislu. Kada imate žene koje su aktivne u društvu i aktivne u ekonomskom pogledu, svi imaju koristi od toga. Zato mislim da morate ići korak dalje i razmišljati o osnaživanju žena, a uporedo sa tim razvijati inovacije i preduzetništvo.

Ovako Džulija Fini, ambasadorica Australije u Beogradu, ocenjuje nivo razvijenosti i pravac u kome bi trebalo da se kreće žensko preduzetništvo u Srbiji. U razgovoru za Magazin Biznis ona kaže da je Srbija mlada demokratija i da je jasno da privreda nije u najboljem stanju, što uzrokuje manjak finansijskih sredstava dostupnih Vladi i privatnom sektoru za osnaživanje i ohrabrivanje žena.

– Ipak, smatram da je važno primetiti da se žene u svim društvima susreću sa brojnim oblicima diskriminacije. To je problem koji sve zemlje moraju da prevaziđu i Australija je dugo radila na tome. Nadamo se da Srbija neće morati da prolazi kroz neke teške lekcije koje smo mi naučili – ističe ambasadorica Fini.

• Na koji način australijska ambasada u Beogradu i Vi lično nameravate da podržite razvoj ženskog preduzetništva u Srbiji?

– Osnaživanje žena i devojaka je nešto na šta se mi fokusiramo, jer mi nismo veliki donator Srbije, ali smo veoma ak-

Džulija Fini

Page: 44

Reach: 0

Country: SERBIA

Size: 866 cm2

2 / 2

tivni u UN-u i jedan od deset vodećih donatora organizacijama poput UNDP i UN Women. U vašoj zemlji želimo da razvijamo određene bazične projekte, pa tako imamo program "Direct Aid" u okviru koga realizujemo manje inicijative, uglavnom regionalne, koje su naročito fokusirane na pomenute ciljne grupe. Želimo da ohrabrimo devojke i žene i da im pokažemo koliko vredi njihov rad, ali takođe da ih podstaknemo da saznaju za mogućnosti koje bi mogle imati.

Mislim da u Srbiji, zbog teškog perioda kroz koji ste prošli nekoliko decenija unazad, mnogo ljudi ne vidi perspektivu i postoji velika zabrinutost, posebno za mlade. Zadatak Vlade Srbije je da ih ohrabri i da stvori uslove kako bi osetili da imaju šanse u svojoj zemlji.

- *Šta, zapravo, najviše doprinosi razvoju ženskog preduzetništva?*

– Važno je isticati primere kreativnih žena koje su spremne da naporno rade kako bi došle do uspeha. To je jedan od razloga zašto smo među ambasadorima pokrenule inicijativu za nedavnu posetu fabrici "Luna" u Požarevcu. I za nas je to bila iznenađujuća i pozitivna priča jer moramo priznati da je Srbija još uvek dominantno muško društvo i potrebne su generacije da bi se takav stav promenio.

- *Postoje li u Srbiji uslovi koji omogućavaju napredak i razvoj preduzetništva?*

– Mislim da su uspešni primeri očigledan dokaz da postoje. I dalje su neophodni određeni Vladini podsticaji, možda i neka vrsta organizacije koja bi obezbeđivala sredstva za veoma male biznise u samom startu, kako bi ih ohrabрили da krenu u posao. Vrlo je teško doći do finansija za pokretanje malih preduzeća, a to je nešto što u Australiji postoji generacijama. Ipak, u vašoj zemlji postoji puno mogućnosti i očigledan potencijal, ali – ponoviću – i visok stepen apatije i previše bistrh i talentovanih ljudi koji pokušavaju da pronađu svoju šansu u inostranstvu.

- *Zašto ste odlučili da podržite projekat povezivanja žena Pirota i Sombora, odnosno razmenu znanja i iskustava o pirotskom i stapsarskom ćilimu?*

PRIVREDNA SARADNJA

– Saradnja australijskih i srpskih kompanija još uvek je na bazičnom nivou. Mnoge investicije do sada su bile dvonacionalne i brojni su ljudi koji se vraćaju iz Australije i reinvestiraju u posao u Srbiji, što je pozitivno i mi svakako podržavamo. Takođe, Rio Tinto, koji je sada internacionalna kompanija ali većina ljudi je i dalje posmatra kao australijsku, priprema projekat koji bi u sledećem koraku podrazumevao veliku investiciju u Srbiji, ukoliko se ispune određeni uslovi.

– Od početka prošle godine imamo fantastičnu saradnju sa udruženjem **Etno mreža** i sa **NALED**-om i došli smo do zaključka da postoji realan nedostatak podsticaja i nedostatak priznanja kulturnog nasleđa zemlje. Čudno je koliko dugo vremena ovakve stvari nisu vrednovane. Zato smo zajedno radili na ohrabrivanju žena ne samo da vrednuju sopstveni rad, već i da prenose svoje veštine na mlade generacije. Lično mislim da tu postoji ogroman ekonomski potencijal.

Veoma je značajan projekat koji smo radili sa Pirotom i Somborom, u vezi sa pirotskim i stapsarskim ćilimom, gde je saradnja između dva regiona ozvaničena potpisivanjem sporazuma. Žene iz Pirota veoma kvalitetno izrađuju svoje ćilime, ali je ta veština skoro izumrla u Somboru, tako da smo mi podržali 12 žena i one su sada potpuno osposobljene i sertifikovane za proizvodnju stapsarskog ćilima. To je tek početak, jer se ovakvi projekti ne bave samo ekonom-

skim efektima, već imaju za cilj i da ubede ljude da veruju u sebe, što mislim da je skoro podjednako važno.

- *Kako ocenjujete poslovnu klimu u Srbiji i srpsku ekonomiju uopšte?*

– Mislim da je prilično jasno da je srpska privreda u teškoj situaciji. Vaša Vlada se trudi da postavi određene standarde i da uredi zakonodavstvo, ali zakoni, naravno, ne znače ništa bez efikasne implementacije. Još uvek postoji problem sa korupcijom i to je svakako obeshrabrujuće za poslovne ljude. Australijski privrednici su nam se i požalili na to, ali značajno je da je problem makar prepoznat. S druge strane, jasno je da Srbija ima veliki potencijal i mislim da je potrebno uspostavljanje stabilne demokratije kako bi se postavili osnovi da taj potencijal i procveta.

- *Da li to znači da poslovni ljudi iz Vaše zemlje ipak pokazuju interesovanje za Srbiju?*

– Sa približavanjem Srbije Evropskoj uniji dobijamo sve više upita od australijskih kompanija koje su zainteresovane da formiraju regionalni hab na Balkanu i pitaju nas gde bi trebalo da ga lociraju. Beograd je očigledan izbor, tako da mislim da će daljim razvojem evropskih integracija vaš glavni grad postati sve primamljiviji, čak i za daleke investicije poput australijskih.

- *Da li ste imali priliku da posetite Srbiju pre nego što ste postali ambasador u Beogradu i šta je na Vas ostavilo najveći utisak u našoj zemlji?*

– Ovo mi je prvi put da dolazim na Balkan, ali sam prethodno dva puta boravila u Evropi, najpre u Danskoj, a zatim u Ujedinjenim nacijama u Ženevi. Utisci o Srbiji su mi veoma pozitivni. Ljudi su veoma srdačni i za diplomatu je selidba za Beograd veoma prijatno iskustvo. Svi su ovde veoma gostoljubivi i veoma radni, i mislim da zaslužuju malo više nego što trenutno dobijaju. Volela bih da tokom svog mandata ovde vidim još napredniju politiku i ekonomiju – zaključuje u razgovoru za Magazin Biznis ambasadorica Australije u Beogradu Džulija Fini.

Marko Andrejić

UPOZNAVANJE SRBIJE

– Kad god smo u mogućnosti idemo i van Beograda. Mislim da je to važno za diplomatu, da upozna zemlju domaćina, a i glavni grad nije prava slika prosečne Srbije. Kroz "Direct Aid" program pokušavamo mnoge projekte da sprovodimo u različitim regionima, kao i u druge dve zemlje za koje sam zadužena - Makedoniji i Crnoj Gori.